

ሞያዊ ስልጠና / ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት

ድህረ መሰረታዊ ግዴታዊ ትምህርት፡ መብዛሕትኦም መንእሰያት ንሓደ ሞያዊ ስልጠና ንምቕጻል ይውስኑ። ኣብ ሓደ ላዕለዋይ ትምህርት ክመሃር ዝደሊ፡ ከም ሕጊ ኣብ ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት ናይ ብስለት ትምህርት ምስክርነት ከርኢ ኣለዎ። እዚ ከኣ ኣብ ዓንኬል ሞያዊ ስልጠና/ትምህርት ይክኣል እዩ።

ትርጉም ሞያዊ ስልጠና

Eine gute Ausbildung und die Stellung im Berufsleben haben eine hohe Bedeutung. Bereits die Leistungen in der obligatorischen Schule sind für die späteren Möglichkeiten sehr wichtig. Nach der obligatorischen Schulzeit stehen den Jugendlichen verschiedene Wege offen, um sich eine gute Ausgangslage für das Berufsleben zu schaffen (Sekundarstufe II). Ohne weitere Ausbildung ist es schwierig, eine gute Stelle zu finden. Die Beratungsdienste für Ausbildung und Beruf Aargau (ask!) beraten Jugendliche und Eltern kostenlos in Fragen der Aus- und Weiterbildung.

ሞያዊ መሰረታዊ ስልጠና

መብዛሕትኦም መናሰያት ድህረ መሰረታዊ ግዴታዊ ትምህርት ሞያዊ መሰረታዊ ስልጠና (Berufslehre) ይደልዩ። ኣብ ናይ ሞያ ትምህርት እቶም መንእሰያት ኣብ ሓደ ትካል ግብራዊ ንጥፈታት ነቲ ሞያ ዘድሊን ኣብ ጎድኑ ከኣ ሓደ ናይ ሞያ ትምህርት ይኸዱ። ካብ 250 ንላዕሊ ዝኾኑ ዓይነት ናይ ሞያ ትምህርታት ኣለዉ። እዚ ናይ ስራሕ ትምህርት ካብ 2 ክሳብ 4 ዓመት ይጸንኡ። መንእሰያት ባዕሎም ንዕኡም ዝሰማማዕ ኣብ ሓደ ትካል ናይ ስራሕ ትምህርት ይደልዩ። እቲ ምድላይ ኣቕዲሙ ኣብተን ክልተ ናይ መጨረሻታ ናይ ግዴታዊ ትምህርት ዓመታት ይጅመር።ቤት ትምህርት ንተማሃሮኡ ኣብዚ ምድላይ ይሕግዞም። ኣብዚ ግን ንወለዲ ውላዶም ይሕገዙ ከምዘለዉ ምሕባር የድሊ። ብተወሳኺ እቲ ወሃብ ኣገልግሎት ምኽሪ ንስልጠናን ትምህርትን ናይ ካንቶን ኣርጋው (ask!) ንተማሃሮ ብነጻ ብዘይ ክፍሊት ዝተፈላለዩ ምኽሪን ሓበሬታን ይህቦም። ናይ ስራሕ ትምህርት ዝዛዘሙ መንእሰያት፡ ንናይ ሞያ ብስለት ትምህርት (Berufsmaturität) ከመልክቱ ይኸእሉ ኣዮም። ኣዚ ወይ ኣብ ግዜ መሰረታዊ ሞያዊ ስልጠና ወይ ናይ ስራሕ ትምህርት ምስወድኡ ክገብርዎ ይኸእሉ።

ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት

ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት (Mittelschulen) ሓደ ሰፊሕ ሓፈሻዊ ትምህርት ይህቡ። እዚ ትምህርት ንሓደ ኣካዳሚያዊ ስልጠና ኣብ ዩኒቨርሲቲ ወይ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርት (Fachhochschulen) የዳሉ። ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት፡ ከም ናይ ጂምናዥያም ብስለት ትምህርት (gymnasiale Maturität) ዝዛዘመን ከም ናይ ክኢላዊ ወይ ሞያዊ ብስለት ትምህርት (Fach- oder Berufsmaturität) ዘቕረቡ ኣብ ክልተ ይምቀል።ናይ ጂምናዥያም ብስለት ትምህርት ብዘይ ፈተና ናብ ዩኒቨርሲቲ ክትእቱ የኸእል።ናይ ሞያ ወይ ናይ ክኢላዊ ብስለት ትምህርት ከኣ ብዘይ ፈተና ናብ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርት ክታኡቱ የኸእል። ኣዘን ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲታት፡ ንናይ ጂምናዥያም ብስለት ትምህርት ዘለዎም ክፉታት፡ እቶም ዩኒቨርሲቲታት ከኣ ናይ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርት ሞያዊ ብስለት ትምህርት ዘለዎም ሰባት (ብሓደ ፈተና) ክፉታት እዮም። ከከም ኩነታቱ ግን ተወሳኺ ጠለባት ይግበረሎም።

መሰጋገሪ ድልድል አቅርቦታት

ካብ 16- 21 ዓመት ዕድሜኡም፡ ድሕሪ ግዴታዊ መሰረታዊ ናይ ትምህርቲ ግዜእኦም ናብ ካንቶን ዝመጽኡ መንእሰያት፡ ሓደሓደ ፍሉጣት ረቓሒታት ድሕሪ ምምላእ ናብ ሓድ መሰጋገሪ ስልጠና (Brückenangebot) ናይ ካንቶን ቤት ትምህርቲ ስልጠና (Kantonale Schule für Berufsbildung, ksb) ክሳተፉ ይኽእሉ። እቲ ዝኸበደ ጎድኒ ናብ ስራሕ ዓለም ኣብ እትኣትወሉ ግዜ ይኸውን። ሓደ መሰጋገሪ ድልድል፡ ንመንእሰያት ናይ ስራሕ ትምህርቲ ወይ መለማመዲ ስራሕ ንክረኽቡ ይሕግዞም። ተገዳስነት ዘኣዎም ናብ ወሃቢ ኣገልግሎት ምኽሪ ንትምህርቲን ስልጠናን ናይ ካንቶን ኣርጋው (ask!) ወይ ኣብ ማእከል ሓባሪ መንገዲ ምድላይ ስራሕ (Anlaufstelle Wegweiser) ክውከስ ይኽእል።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.ciao-aargau.ch/ti/school-and-education/vocational-education-and-training--middle-school